

УДК 342.7(477)

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2021.5.2.27>

БАСВА О.І.

**НАПРЯМИ, ПРИНЦИПИ ТА ЗАВДАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ОСНОВ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУДОЧИНСТВА**

**DIRECTIONS, PRINCIPLES AND TASKS OF THE ORGANIZATIONAL BASIS
OF ENSURING THE FUNCTIONING OF JUDICIARY**

Предмет дослідження становлять організаційні основи забезпечення функціонування судочинства в Україні. Мета наукової роботи передбачає висвітлення особливостей, притаманних напрямам, принципам та завданням державних органів, які забезпечують організаційні основи функціонування судочинства в Україні.

Згідно з чинним Законом України 2016 року (із змінами) «Про судоустрій і статус суддів», організаційне, а також фінансове забезпечення провадження діяльності органів судової влади в Україні покладено на Державну судову адміністрацію України (ДСА України). Водночас ані названий Закон, ані Положення про ДСА України не містять чіткого переліку принципів діяльності Державної судової адміністрації України. Названі нормативно-правові акти закріплюють лише основні завдання адміністрації, а також невичерпний список її повноважень та обов'язків. Отже, аналіз організаційних основ забезпечення функціонування судочинства в Україні потребує уточнення характеристики статусу Державної судової адміністрації України та поглибленого вивчення напрямів її діяльності й особливостей завдань і принципів.

Використання методів аналізу і синтезу забезпечило з'ясування особливостей правового статусу ДСА України, які витікають з її завдань, повноважень, обов'язків та напрямів діяльності. Застосування методу класифікації дало змогу охарактеризувати принципи організаційного забезпечення функціонування судочинства в Україні.

Висновки дослідження констатують недостатньо чітке правове врегулювання діяльності Державної судової адміністрації України та обґрунтовують доцільність регламентування організаційних основ забезпечення функціонування судочинства в Україні окремими законодавчим актом.

Матеріали та напрацювання дослідження будуть корисними для застосування у нормотворчій та подальшій науковій діяльності.

Ключові слова: адміністрування, Державна судова адміністрація України, ДСА України, система правосуддя, судова влада, виконавча влада.

The subject of this study is the organizational basis for ensuring the functioning of the judiciary in Ukraine. The purpose of scientific work involves highlighting the features inherent in the directions, principles and objectives of government agencies that provide the organizational basis for the functioning of the judiciary in Ukraine.

According to the current Law of Ukraine 2016 (as amended) "On the Judiciary and the Status of Judges", the organizational and financial support of the judiciary in Ukraine

is entrusted to the State Judicial Administration of Ukraine (SJA of Ukraine). At the same time, neither the mentioned law nor the Regulations on the SJA of Ukraine contain a clear list of principles of activity of the State Judicial Administration of Ukraine. These regulations set out only the main tasks of the administration, as well as an exhaustive list of its powers and responsibilities. Thus, the analysis of the organizational basis for ensuring the functioning of the judiciary in Ukraine requires clarification of the characteristics of the status of the State Judicial Administration of Ukraine and an in-depth study of its activities and features of tasks and principles.

The use of methods of analysis and synthesis ensured the elucidation of the peculiarities of the legal status of the SJA of Ukraine, which derive from its tasks, powers, responsibilities and activities. And the application of the classification method allowed characterizing the principles of organizational support for the functioning of the judiciary in Ukraine.

The conclusions of the study state the insufficiently clear legal regulation of the activity of the State Judicial Administration of Ukraine and substantiate the expediency of regulating the organizational bases of ensuring the functioning of the judiciary in Ukraine by a separate legislative act.

Materials and developments of the research will be useful for application in rule-making and further scientific activity.

Key words: *administration, State Judicial Administration of Ukraine, SJA of Ukraine, justice system, judiciary, executive power.*

Постановка проблеми. Загальновідомим нині є той факт, що будь-яка сучасна цивілізована держава дотримується моделі поділу гілок влади, започаткованої Ш. Монтеск'є (французьким мислителем; 1689–1755 роки життя). Останній спирався на ідеї античних філософів (Аристотеля, Епікура, Платона, Полібія, Цицерона) та напрацювання політико-правових теорій Англії XVII століття (викладених, наприклад, у роботах відомого англійського філософа Д. Локка; 1632–1704 роки життя).

«Сутність принципу поділу влади полягає в тому, що єдина державна влада організаційно та інституційно підрозділяється на три відносно самостійні гілки – законодавчу, виконавчу і судову». О. Козинець та В. Пророченко підкреслюють, що на сучасному етапі держава, яка не забезпечує принципу розподілу влади, не може вважатися демократичною, оскільки відсутність монополії будь-якого державного органу на владу є необхідною умовою існування демократії, і саме тому демократія не повинна допускати змішування гілок влади [1, с. 168].

І. Процюк наголошує на тому, що «у межах держави, яка не забезпечує принципу розподілу влади, громадяни стають справжніми заручниками влади. Отже, усі гілки влади повинні взаємно доповнювати одна одну, між собою вони мають зберігати необхідний зв'язок і взаємозгодженість під час прийняття рішень. Таким чином, створюється так званий політичний організм, який може принести найбільше користі для всього суспільства загалом та для кожного окремого громадянина зокрема» [2, с. 73].

Спираючись на усе наведене, розуміємо, що поділ державної влади на окремі гілки влади та демократичний устрій держави є нерозривно пов'язаними. Підкреслимо, що обидві названі характеристики держави закріплено в Основному Законі України. Так, стаття 1 Конституції України стверджує, що «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава», а стаття 6 проголошує, що «державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову» [3].

Цілком зрозумілим є той факт, що розподіл гілок влади знаходить своє відображення у створенні відповідних державних органів. В цьому контексті доречно згадати про розділ VIII Конституції України «Правосуддя». Зокрема, у статтях 124–131 розділу VIII Основного Закону України йдеться про систему судів, побудовану за принципами територіальності та спеціалізації. Згадуються Верховний Суд та органи суддівського самоврядування, а саме Пленум Верховного Суду та Вища рада правосуддя. Водночас підкреслимо, що в Конституції зазначені далеко не всі органи судової влади (наприклад, не згадується про Раду суддів України).

Закон України 2016 року «Про судоустрій і статус суддів» надає більш змістовну інформацію про органи судової влади. У ньому йдеться, зокрема, про Апарат суду, у складі якого «можуть створюватися управління, відділи, сектори, що здійснюють свої функції на підставі положень, які затверджуються керівником апарату відповідного суду <...> В апараті суду утворюється канце-

лярія <...> до штату апарату судів входять також секретарі судового засідання, наукові консультанти та судові розпорядники» [4]. Для забезпечення суддів професійною літературою в судах створюються бібліотеки (стаття 158). Також діють окремі служби, наприклад, Служба судової охорони (глава 4).

У контексті викладеного звернемо увагу на зміст правової норми, викладеної у статті 127 Конституції України, в якій визначено, що правосуддя здійснюють судді, а у визначених законом випадках також присяжні. Означений факт дає змогу дійти висновку про те, що у здійсненні правосуддя безпосередньо задіяні лише названі особи та, відповідно, суди. Водночас, як свідчать наведені дані, склад працівників суддівських органів не вичерпується лише суддями. Це пояснюється тим, що для провадження правосуддя необхідні також певні дії з його підтримки та забезпечення (наприклад, фінансування, матеріальне та організаційне супроводження), які за своєю сутністю вже не є безпосереднім провадженням правосуддя.

Зокрема, у главі 2 Закону України 2016 року «Про судоустрій і статус суддів» йдеться про Державну судову адміністрацію України (ДСА України). Згідно з Положенням «Про Державну судову адміністрацію України», затвердженим Рішенням Вищої ради правосуддя від 17 січня 2019 року за № 141/0/15-19, ДСА України «є державним органом у системі правосуддя, який здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади в межах повноважень, установлених законом» [5].

Отже, саме ДСА України є тим основним державним органом, яким здійснюється організаційне забезпечення функціонування судочинства. Водночас звернемо увагу на цікавий факт: Законом України 2002 року «Про судоустрій України» ДСА України визначалась як центральний орган виконавчої влади, «що здійснює організаційне забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції, а також інших органів та установ судової системи відповідно до <...> Закону» [6]. У Законі України 2010 року «Про судоустрій і статус суддів» згадування про виконавчу владу було виключено, натомість підкреслено, що ДСА України «підзвітна з'їзду суддів України, а у період між з'їздами суддів – Раді суддів України у межах, визначених <...> Законом» [7]. Нині чинним Законом України 2016 року «Про судоустрій і статус суддів» ДСА України «підзвітна Вищій раді правосуддя у межах, визначених законом» [4].

Таким чином, маємо підстави стверджувати, що, незважаючи на зміну підпорядкування та особливостей правового статусу ДСА України, цей орган, не будучи безпосередньо задіяним у здійсненні правосуддя, залишається основним державним суб'єктом здійснення організаційного та фінансового забезпечення діяльності органів судової влади в Україні. Це приводить до цікавого висновку, а саме такого: принципи діяльності ДСА України не можуть збігатись із визначеними у чинному законодавстві принципами діяльності судів та суддів (тобто суб'єктів, безпосередньо задіяних у відправленні правосуддя). Водночас ані чинний Закон України «Про судоустрій і статус суддів», ані чинне Положення «Про Державну судову адміністрацію України» не містять окремо закріплених принципів діяльності ДСА України, тобто принципів здійснення організаційного та фінансового забезпечення діяльності органів судової влади в Україні. Названі нормативно-правові акти закріплюють лише основні завдання адміністрації, а також невичерпний (неповний, необмежений) список її повноважень та обов'язків. Отже, аналіз організаційних основ забезпечення функціонування судочинства в Україні потребує уточнення характеристик статусу Державної судової адміністрації України та поглибленого вивчення напрямів її діяльності й особливостей завдань і принципів. Для проведення відповідних досліджень доцільно застосувати методи аналізу і синтезу, а також метод класифікації.

Аналіз останніх досліджень. Підкреслимо, що загальнотеоретичний внесок у вивчення діяльності органів судової влади загалом та Державної судової адміністрації України зокрема здійснили такі відомі вчені, як В. Авер'янов, О. Андрійко, Ю. Битяк, С. Ківалов, А. Комзюк, Н. Нижник, Г. Пономаренко, О. Рябченко, Ю. Шемшученко, М. Якимчук.

Крім того, проблематика правового регулювання організації діяльності судової системи досліджувалася багатьма вченими, а також практичними працівниками суддівського корпусу. Серед них слід назвати таких, як Ю. Володина, О. Джафарова, М. Запорожець, В. Карабань, Ю. Кармазін, О. Красноборов, В. Маляренко, П. Пилипчук, Д. Притика, А. Селіванов, М. Селіванов, А. Стрижак, В. Стефанюк, С. Шаграва, С. Штогун.

Проте, навіть враховуючи напрацювання зазначених учених, проблематику організаційного забезпечення функціонування судочинства в Україні не можемо вважати повністю дослідженою. Щодо цього слід звернути увагу на нещодавно проведене оновлення законодавства. Так, Закон України «Про судоустрій і статус суддів» прийнято у 2016 році, а останні зміни внесені наприкін-

ці 2021 року; Положення «Про Державну судову адміністрацію України» затверджено на початку 2019 року, вже у першому півріччі цього ж 2019 року в нього були внесені зміни. Отже, зміни чинного національного законодавства обґрунтовують необхідність проведення нових досліджень.

Водночас питанню організаційного забезпечення діяльності судів присвячено окремий пункт 4.2.2 «Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки», яка, до речі, була закріплена Указом Президента України нещодавно – у середині 2021 року. У названому пункті, зокрема, йдеться про «удосконалення організаційного та фінансового забезпечення діяльності органів судової влади; <...> регламентацію механізмів моніторингу оцінки та контролю організації діяльності судів (без втручання у сферу управління правосуддям), таких як система внутрішнього аудиту та/або антикорупційного контролю; <...> перегляд повноважень Державної судової адміністрації України, зокрема з питань організаційного, фінансового та кадрового забезпечення діяльності органів судової влади» [8].

Про виклики, що стоять перед ДСА України, між іншим, доповідав у середині 2021 року О. Сальніков, тимчасово виконуючий обов'язки Голови Державної судової адміністрації України. О. Сальніков зазначив, «що сьогодні рівень забезпечення фінансовими ресурсами судової гілки влади у 2021 році становить всього 38,4%. Це найменше за період із 2011 року. Зазначена тенденція, на жаль, зберігається і на 2022 рік, оскільки обсяг орієнтовних граничних видатків на наступний рік забезпечує потребу органів системи правосуддя лише на 53,2%». Окрему увагу т. в. о. Голови ДСА України приділив створенню Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (ЄСІТС). О. Сальніков повідомив, що сьогодні функціонують у досліду режимі та готові до офіційного впровадження такі підсистеми ЄСІТС, як «Електронний суд», «Електронний кабінет», «Підсистема захищеного відеоконференцз'язку», «Вебпортал судової влади України», «Контакт-центр судової влади України». ДСА України розроблено проект Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему, що нині перебуває на розгляді Ради суддів України та Вищої ради правосуддя. Водночас О. Сальніков підкреслив, що вжиття усіх передбачених заходів впровадження ЄСІТС можливе лише за умови виділення необхідних бюджетних асигнувань. Саме це стало нині основною причиною не завершення розпочатих робіт щодо більшості підсистем ЄСІТС [9].

На наш погляд, в умовах, коли ДСА України веде низку важливих для забезпечення діяльності судової системи проєктів, не можна залишити без уваги діяльність законотворців щодо реформування самої Державної судової адміністрації України. Зокрема, увагу слід звернути на проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (щодо оптимізації судоустрою)», внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Т. Тарасенком, Д. Люботою (реєстр від 24 листопада 2020 року № 4418) [10].

Пояснювальна записка до означеного законопроекту, зокрема, також фокусується на питаннях розроблення ЄСІТС. При цьому наголошується на тому, що ДСА України відповідальна за втілення цієї системи вже понад 12 років. На думку авторів законопроекту, строки запровадження ЄСІТС суттєво порушені, а бюджети неефективно розтрачені. Як висновок законотворці пропонують оптимізувати структуру органів судової влади шляхом ліквідації ДСА України та її територіальних управлінь, а «основні функції Державної судової адміністрації України, включаючи функцію організаційного та фінансового забезпечення діяльності органів судової влади, передати Вищій раді правосуддя як колегіальному, незалежному конституційному органу суддівського врядування». Ще однією підставою для ліквідування ДСА України пояснювальна записка законопроекту називає те, що діяльність «Державної судової адміністрації України залишається близькою за своїм змістом і властивостями до діяльності центральних органів виконавчої влади і має адміністративно-господарський характер» [11].

Доречною оцінкою зазначеного законопроекту, на наш погляд, є реакція Міністерства юстиції України, викладена окремою Пропозицією, яку підписав Міністр юстиції України Д. Малюська. У її змісті чітко визначено, що Міністерство юстиції не підтримує законопроект. Зокрема, підкреслено, що «Державна судова адміністрація України підзвітна Вищій раді правосуддя, положення Закону № 1402-VIII (чинний Закон України «Про судоустрій і статус суддів») відповідають міжнародним стандартам у сфері функціонування та устрою судової влади». Крім того, Мін'юст звернув увагу на те, що зосередження значного обсягу повноважень у Вищій раді правосуддя може призвести до надмірного її навантаження, що може відобразитись на ефективності виконання нею (відповідних) обов'язків [12].

Іншими словами, структурно-функціональна побудова ДСА України в структурі судової системи України нині цілком прийнятна, а якість функціонування потребує покращення.

Узагальнюючи усе викладене, вважаємо, що доцільно буде згадати зауваження О. Красноборова. Вчений наголошував на тому, що «створення необхідних організаційно-технічних, інформаційних умов для діяльності судів та належне матеріальне і соціальне забезпечення суддів <...> є гарантією самостійності і незалежності суддів, але реалії сьогодення переводять питання матеріальної незалежності суддів із соціально-економічної сфери в соціально-політичну» [13, с. 34].

За останні десять років, що минули з часу формування процитованого висновку, ситуація не лише не змінилась, але й, на нашу думку, загострилась. Робота ДСА України, яка мала би суто супроводжувати діяльність судів, насправді перетворюється на самостійний чинник впливу у питаннях функціонування судової системи. Разом із усім викладеним це обумовлює гостру актуальність дослідження проблематики організаційних основ забезпечення функціонування судочинства в Україні.

Отже, метою дослідження доцільно вибрати висвітлення особливостей, притаманних напрямам, принципам та завданням державних органів (передусім ДСА України), які забезпечують організаційні основи функціонування судочинства в Україні. Здійснення дослідження потребує уточнення характеристики правового статусу Державної судової адміністрації України з огляду на сукупність її основних завдань; виділення основних напрямів діяльності ДСА України; характеристики принципів організаційної діяльності, спрямованої на функціонування судочинства, а також їх класифікації; вироблення висновків та рекомендацій щодо подальшого вдосконалення забезпечення організаційних основ функціонування судочинства в Україні.

Виклад основного матеріалу. Продовжуючи дослідження, відразу зазначимо, що основні завдання та напрями діяльності ДСА України нині закріплені у вже згаданому Положенні Вищої ради правосуддя 2019 року «Про Державну судову адміністрацію України».

Відповідно до частини 5 Положення, «основними завданнями ДСА України є «організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади в межах повноважень, установлених законом; забезпечення належних умов діяльності судів, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України та органів суддівського самоврядування в межах повноважень, визначених законом; забезпечення виконання рішень про утворення чи припинення (ліквідацію) судів у межах повноважень, визначених законом». Водночас у частині 2 Положення визначено, що «організаційне забезпечення (яке здійснює ДСА України) становлять заходи матеріально-технічного, кадрового, інформаційного, організаційно-технічного характеру, ведення судової статистики, діловодства та архіву суду» [5].

Із наведених відомостей особливу увагу на себе звертає кількість задекларованих Положенням «завдань», яка дорівнює трьом. При цьому той перелік, який ми визначили як «напрями діяльності», дорівнює семи самостійним напрямам. Отже, виникає логічна невідповідність, адже кількість «завдань» не може бути меншою за кількість «направів діяльності».

Щоби уточнити наше спостереження та аргументувати зроблений висновок, розглянемо зміст Положення уважніше, але перед тим наведемо декілька стислих найбільш узагальнених визначень термінів «завдання» та «напряму».

Отже, під напрямом або напрямком можна розуміти «лінію руху або лінію розміщення чого-небудь» [14]; «шлях діяльності, розвитку кого-, чого-небудь; спрямованість якоїсь дії, явища» [15]. Таким чином, напрям є узагальнюючою категорією, що передбачає об'єднання декількох видів діяльності або робіт за якоюсь загальною ознакою чи критерієм.

У термін «завдання» більшість словників нині вкладає такий зміст: «це наперед визначений, запланований для виконання обсяг роботи, справа тощо»; це мета, якої прагнуть»; «те, що хочуть здійснити» [16, с. 40]; «те, що визначено або заплановано для виконання, доручення» [17]; «наперед визначений, запланований обсяг робіт, (певне) доручення» [18]. Отже, зміст завдання пов'язаний із якоюсь однією метою чи конкретним результатом певної завершеної дії.

Із зазначеного випливає, що обидва терміни (і «напряму діяльності», і «завдання») у своїй основі спираються на відповідну «загальну мету», яка їх об'єднує. Однак напрями діяльності являють собою більш узагальнену характеристику діяльності, що консолідує у собі виконання декількох завдань. Безпосередньо завдання мають бути сформульовані більш предметно та охоплювати лише одну певну проблему або питання.

Таким чином, повертаючись до викладених особливостей Положення «Про ДСА України», маємо констатувати, що обидва закріплені переліки (і частина 2, і частина 5 Положення) достатньо узагальнені й комплексні. Отже, є підстави дійти висновку, що обидва представлені у Положенні переліки являють собою напрями діяльності ДСА України, проте сформовані (об'єднані) за різними критеріями узагальнення.

Аргументом на користь такого висновку також є те, що частина 6 Положення («б. ДСА України відповідно до визначених завдань...») містить перелік із 55 пунктів. Останній з них, до речі, свідчить про невичерпність закріпленого списку, адже, згідно з ним, ДСА України має здійснювати інші (неназвані у Положенні) повноваження, які визначені законом (точніше, деталізують його вимоги). Особливість списку з означених 55 пунктів полягає також у відсутності уточнення того, яку саме категорію закріплює частина 6 Положення, а саме «завдання», «функції», «права», «обов'язки», «повноваження», «компетенції» ДСА України чи щось інше, або комбінацію усього названого.

Цілком зрозуміло, що підхід, використаний нормотворцем під час складання Положення, має свої переваги. Проте узагальнити усю сукупність одночасно використаних категорій («завдання», «права», «обов'язки», «повноваження» тощо) мала б наявність відповідних принципів, загальних для діяльності ДСА України. Натомість визначення таких принципів щодо діяльності ДСА України відсутнє в чинних нормативно-правових актах.

Як відомо, принципи у найбільш узагальненому тлумаченні цього терміна – це «основне вихідне положення якої-небудь наукової системи, теорії, ідеологічного напрямку; особливість, покладена в основу створення або здійснення чого-небудь, спосіб створення або здійснення чогось; переконання, норма, правило, яким керується хто-небудь у житті чи поведінці» [19, с. 693]. Отже, саме принципи є тим стрижнем, що упорядковує будь-яку діяльність та слугує критерієм правильності прийнятих рішень і реалізованих дій.

Наголосимо на тому, що проблема визначення принципів діяльності ДСА України неодноразово розглядалась науковцями раніше (наприклад, у дисертаційному дослідженні 2010 року О. Красноборова), що приводило до викладання певних (достатньо розширених) класифікацій останніх. Однак ще раз підкреслимо, що з того часу законодавець виключив із Закону України «Про судоустрій і статус суддів» важливе уточнення щодо правового статусу ДСА України, а саме те, що ДСА України є центральним органом виконавчої влади. Водночас зміст діяльності Державної судової адміністрації України змінився несуттєво, і діяльність цього органу, як і раніше, не передбачає безпосереднього здійснення правосуддя.

Таким чином, пошук відповідних принципів діяльності ДСА України приводить нас до загальних правових принципів, закріплених у Конституції України, а також до принципів, яким має відповідати діяльність державної служби та державних службовців, адже «правовий статус посадових осіб Державної судової адміністрації України, її територіальних управлінь визначається Законом України «Про державну службу»» [4].

Висновки. Підбиваючи підсумок здійсненого аналізу напрямів, принципів та завдань, що складають організаційні основи забезпечення функціонування судочинства в Україні, можемо аргументовано стверджувати таке.

1) З'ясовано, що Державна судова адміністрація України, відповідно до чинного законодавства, є державним органом у системі правосуддя зі специфічним призначенням, спрямованим на організаційне забезпечення діяльності органів судової влади у межах її повноважень та вимог закону. Зміст діяльності ДСА України не передбачає безпосередньої участі в здійсненні правосуддя та здебільшого є нетиповим для судових органів, але абсолютно необхідним для забезпечення роботи судової гілки влади.

2) Сукупність чинних нормативно-правових актів України недостатньо чітко визначає повноваження ДСА України, її завдання та напрями. Пряме закріплення принципів діяльності ДСА України взагалі відсутнє, що обумовлює потребу вести пошук таких принципів серед загальних конституційних правових принципів та принципів діяльності державної служби.

3) Аналіз результатів діяльності ДСА України свідчить про незадовільні результати її роботи з низки різних, в тому числі об'єктивних, причин. Проте однією з таких причин є недосконалість нормативно-правового врегулювання діяльності ДСА України.

4) Вирішення проблеми налагодження та удосконалення роботи ДСА України потребує сукупності заходів, а саме адміністративних (посилення, контроль і розвиток комунікацій, проведення перевірок, моніторингу, удосконалення оперативної звітності тощо) з боку Вищої ради правосуддя та нормотворчих (в тому числі, стосовно вдосконалення норм Положення «Про ДСА України») з боку Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та органів судової влади, а саме вже згаданої Вищої ради правосуддя.

Список використаних джерел:

1. Козинець О., Пророченко В. Становлення та розвиток теорії поділу влади в історії світової політико-правової думки. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 1. С. 165–169.

2. Процюк І. Поділ та єдність державної влади. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2007. Вип. 14. С. 70–76.
3. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr#top>.
4. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
5. Про затвердження Положення про Державну судову адміністрацію України : Рішення Вищої ради правосуддя від 17 січня 2019 року № 141/0/15-19 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr141910-19#n12>.
6. Про судоустрій України : Закон України від 7 лютого 2002 року № 3018-III (із змінами). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2002. № 27–28. Ст. 180. Закон втратив чинність на підставі Закону від 7 липня 2010 року № 2453-VI (2453-17). *ВВР*. 2010. № 41–42, № 43, № 44–45. Ст. 529. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3018-14#Text>.
7. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 7 липня 2010 року № 2453-VI (із змінами). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2010. № 41–42, № 43, № 44–45. Ст. 529. Закон втратив чинність, крім положень, зазначених у пунктах 7, 23, 25, 36 розділу XII Закону № 1402-VIII від 2 червня 2016 року, на підставі Закону від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. *ВВР*. 2016. № 31. Ст. 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2453-17#Text>.
8. Про Стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки : Указ Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231/2021#Text>.
9. Сальников О. ДСА України готова разом з судами долати виклики та завдання, які стоять перед системою правосуддя. URL: <https://dsa.court.gov.ua/dsa/pres-centr/news/1129890>.
10. Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (щодо оптимізації судоустрою) : Проект Закону, реєстр. № 4418 від 24 листопада 2020 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=70515.
11. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (щодо оптимізації судоустрою)», реєстр. № 4418 від 24 листопада 2020 року. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=70515&pf35401=538970>.
12. Пропозиції Міністерства юстиції України до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (щодо оптимізації судоустрою)», внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Тарасенком Т., Люботою Д. та іншими (реєстр. № 4418 від 24 листопада 2020 року), перше читання. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/bills_documents/document-2017683.pdf.
13. Красноборов О. Адміністративно-правові засади діяльності державної судової адміністрації України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 ; Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2010. 209 с.
14. Напрямок. *Вільна енциклопедія (Вікіпедія)*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Напрямок>.
15. Напрямі і напрямки. *OnlineCorrector*. URL: <https://onlinecorrector.com.ua/uk/напрямі>.
16. Словник української мови : в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства ; за ред. І. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1970–1980. Т. 3 / ред. тому Г. Гнатюк, Т. Черторизька. 1972. 744 с.
17. Завдання, задача. *Словopedia*. URL: <http://slovopedia.org.ua/30/53399/26217.html>.
18. Завдання, задача. *Словopedia*. URL: <http://slovopedia.org.ua/32/53399/30829.html>.
19. Словник української мови : в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства ; за ред. І. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1970–1980. Т. 8 / ред. тому В. Винник. 1977. 927 с.